



**SPIS ZAWARTOŚCI  
TECZKI**

*Drebow ski Jan* .....

*J: A-934/1639 Pom...* .....

*Włocławek, Szare Szew...* .....

I./1. Relacja *k. 2 s. 1-4*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora *k. 3 s. 1-4*

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora *k. 1 s. 1-2*

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 5*

VI. Fotografie *brak*

1/1. Relacja:

1. Relacja Jana Dębowskiego z  
12.08.1990, rkp. kserokop. Leg. k. 2. 3. 1-4



Jan Jaboncki  
87-800 Wrocławek

Wrocławek dn 1990.08.12.

113  
119  
01

Urodziłem się dnia 17 października 1929r. we Wrocławku syn Jana i Józefy z d. Głowackiej, w rodzinie robotniczej.

Do 1939 roku uczęszczałem do szkoły podstawowej im. ks. Jana Długosza we Wrocławku. Tam też byłem w drużynie Zuchów. Wybuch wojny 1939, zakończył moje naukę na 4-ych klasach szkoły podstawowej.

Jednak mimo terronu okupanta, nauki nie przerwałem bo już z początkiem 1941r. rozpoczęłem uczyć się na tajne komplety, gdzie nauczyciele wrocławscy z porażeniem życia przygotowywali swoich uczniów do zadań jakie mieli, ich czekało wyzwolenie. Nauka w czasie okupacji pozwoliła mi nie ukończyć szkoły podstawowej a następnie 1-iej klasy gimnazjum.

W roku 1943 w momencie powstania I-szej tajnej drużyny harcerskiej im. Romualda Traugotta w "Szarych Szeregach" we Wrocławku, przydzielony byłem do zastępu "Rys" gdzie zastępowym był "Rys" Ryszard Szemborowski. Komendantem był "Sierbry Lis" - Czesław Sidor mój przetołony z okresu z przed 1939r. z drużyny zuchów. On też przyjmował od nas przysięgę w losach memieckich. Ja wystąpiłem pod pseudonimem "Bum".

Po ukończeniu szkolenia z zakresu techniki i metody pracy konspiracyjnej, uczestniczyłem w szeregu akcjach organizowanych przez D. dno. "Szarych Szeregów".

Po ca. moimym sobotnim na terenie swoich miejsc pracy, organizowane było zbieranie materiałów opatrunkowych, a przede wszystkim z uwagi na specyfikę terenu (Waltkowo) gdzie terror okupanta był szczególnie nasilony, kładły z członkami w tym zakresie, ja organizowałem masową pracę wychowawczą wśród dzieci polskich w swoim rejonie kamieszkań. Moim rejonem były ulice Orla, Brestka, Żabia, i części ulicy Królewskiej.

Praca wychowawcza o charakterze patriotycznym polegała na różnym opowiadaniach historycznych, czytaniu książek Kruszeńskiego jak Stara Baza, innych, Krywczaków H. Siemlancza itp. Organizowanie zabaw i gier, prace te miały na celu odciążenie polskich dzieci od ciężkich represji stosowanych przez wyrostków z Hitler Jugend i B. D. M.

Ostatnie ubrane nasze okno było przedstawienie lub likwidacja znaków drogowych, drogowo-sklepów ustawnym przez wycofujące się oddziały hitlerowskie.

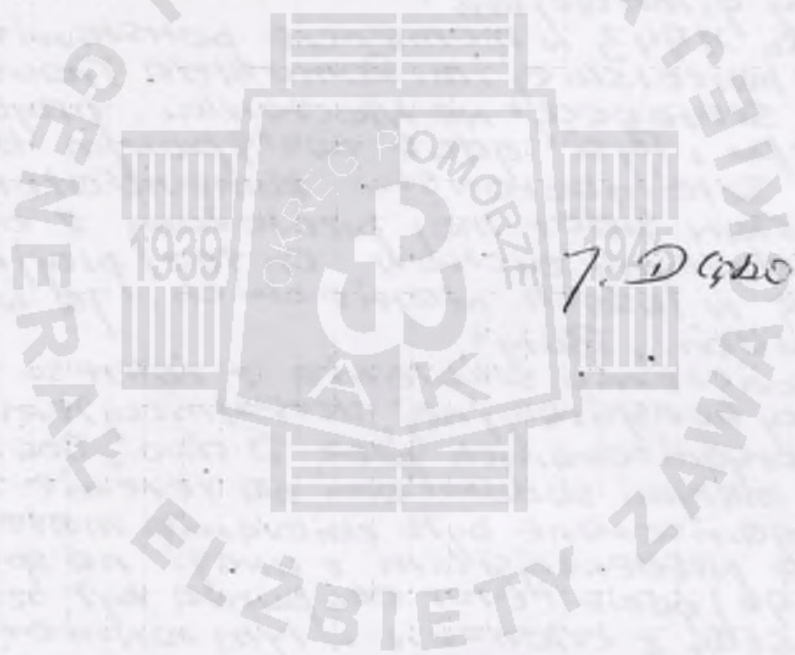
Ja osobiście z uwagi na to że byłem przy kopaniu okopów w Łochowimie na zamku wspólnie z mierzającymi z nami w pracy konspiracyjnej kolegami przestaliśmy znaleźć na trasie Wpianka, Szetajłósm.

Pragnę zaznaczyć że cały okres okupacji mieszkałem we Wrocławku i pracowałem kolejno w firmie

"CIARAS" (f-ka dentu i gnozdr) oraz Ahronst u Schmied  
Eisenwarengeschäft na Placu Wolności. Pomoczą miejsc  
pracy moje i Ryszarda, stamborowski były prawie  
obok siebie, byłem majako przekuwającym różne reki  
i polecenia dla innych członków - kolegów.  
Z dniami 20 stycznia 1945 r. organizacja nasza  
została rozwiązana.

Już w lutym 1945 roku rozpoczęłem naukę w  
gimnazjum a potem w Liceum Mechanicznym we  
Wrocławiu, które ukończyłem w 1950 r. z dypl. techn  
mehan.

Moje miejsce pracy to Zamech - Elbląg od 1954  
Fabryka marmmatry, miejskie Przedś. Gosp.  
Kommunalnej, F-ka Mebli i przez ostatnie 23 lata  
obecne zakłady mechaniczne, Ursus we Wrocławiu  
na różnych stanowiskach technicznych. Od 1953 roku  
żona - trzy dzieci od 1985 r. inwalida w ciężkiej  
postawie serca. Obecnie od czerwca br. emeryt.  
Działalność w Komitecie Obywatelskim, członek  
"Solidarności" od 1981 r. kandydat na radnego  
miejskiego.



J. Dobosz

1  
2  
3  
4  
5  
6  
7  
8  
9  
10

Jan Jabowski  
87-800 Wrocianek

Wrocianek dn. 1990.08.12.

110-3

Urodziłem się dnia 17 października 1929r. we Wrocianku syn Janę i Józefy z d. Głowackiej, w rodzinie robotniczej.

Do 1939 roku uczęszczałem do szkoły podstawowej im. ks. Jana Długosza we Wrocianku. Tam też byłem w drużynie Zuchów. Wybuch wojny 1939r. zakończył moje naukę na 4-tych klasach szkoły podstawowej.

Jednak mimo terronu okupanta, nauki nie przerwałem bo już z początkiem 1941r. rozpoczęłem je uczęszczając na tajne komplety, gdzie nauczyciele Wrocianscy z narażeniem życia przygotowywali swoich uczniów do zadań jakie miały ich czekać po wyzwoleniu. Nauka w czasie okupacji pozwoliła mi na ukończenie szkoły podstawowej a następnie 1-ej klasy gimnazjum.

W roku 1943 w momencie powstania I-szej tajnej drużyny harcerskiej im. Romualda Traugotta w "Szarych Szeregach" we Wrocianku, przydzielony byłem do zastępu "Rys" gdzie zastępowym był "Rys" Ryszard Szemborowski. Komendantem był "Srebrny Lis" - Czesław Sidor mój przetożony z okresu z przed 1939r. z drużyny Zuchów. On też przyjmował od nas przysięgę w lasach niemieckich. Ja występowałem pod pseudonimem "Bum".

Do ukończenia szkolenia z zakresu techniki i metody pracy konspiracyjnej, uczestniczyłem w szeregu akcjach organizowanych przez D-dwo. "Szarych Szeregów".

Po ca. naszymi spotkaniem na terenie swoich miejsc pracy, organizowane było zbieranie materiałów opatrunkowych a przedensystum z uwagi na specyfikę terenu (Walthęga) gdzie Helor okupanta był szczególnie nasilony, każdy z członków w tym również i ja organizowałem masową pracę mychowancką wśród dzieci polskiej w swoim rejonie kamieśskim. Moim rejonem były ulice Orla, Brestka, Żabia i część ulicy Królówlechia.

Praca mychowancka o charakterze patriotycznym polegała na różnych opowiadaniach historycznych, czytaniu książek krakowskiego jak Stara Bessa i innych, krzyżaków H. Sienkiewicza itp. Organizowaniu zabaw i gier, prace ta miała na celu odciążenie polskich dzieci od ciężkich represji stosowanych przez wyrostków z Hitler Jugend i B. D. M.

Ostatnią urobną naszą akcją było przedstawienie lub likwidacja znaków drogowych, drogowskazów ustalonych przez wycofujące się oddziały hitlerowskie.

Ja osobiście z uwagi na to że byłem przy kopaniu okopów w Łochowimie na zamieszku wspólnie z młodzieżą zohamy mi w pracy konspiracyjnej kolegami przestaliśmy znaleźć na trasie Wpianka, Szetal Górny.

Pragnę zaznaczyć że cały okres okupacji mi obla-  
żam na Wrocianku i brodnym i walczyłem i...

"CLAVUS" (f-ka drutu i gwóźdź) oraz Ahrendt u Schmied  
"Eisenwerkengeschäft" na Placu Wolności. Pomocząz mojej  
pracy moje i Ryszarda, siostrę korońskiego były prosić  
obok siebie, byłem jako przekazującym różne rozkazy  
i polecenia dla innych członków - koleżanów.  
Z dniem 20 stycznia 1945 r. organizacja nasza  
została rozwiązana.

Już w lutym 1945 roku rozpoczęłem naukę w  
gimnazjum a potem w Liceum Mechanicznym we  
Wrocławiu, które ukończyłem w 1950 r. z dypl. techn.  
mechan.

Moje miejsce pracy to Zamech - Elbląg od 1954  
Fabryka manometrów miejscie Prębs. Gosp.  
Komunalnej, F-ka Mebli i przez ostatnie 23 lata  
obecne zakłady mechaniczne, Ursus we Wrocławiu  
na różnych stanowiskach technicznych. Od 1953 roku  
żona - trzy dzieci od 1985 r. inwalida w ciężkim  
pozwale serca. Obecnie od czerwca br. emeryt.  
Działalność w Komitecie Obywatelskim, członek  
"Solidarności" od 1981 r. kandydat na radnego  
miejsciego.

J. Dobosz

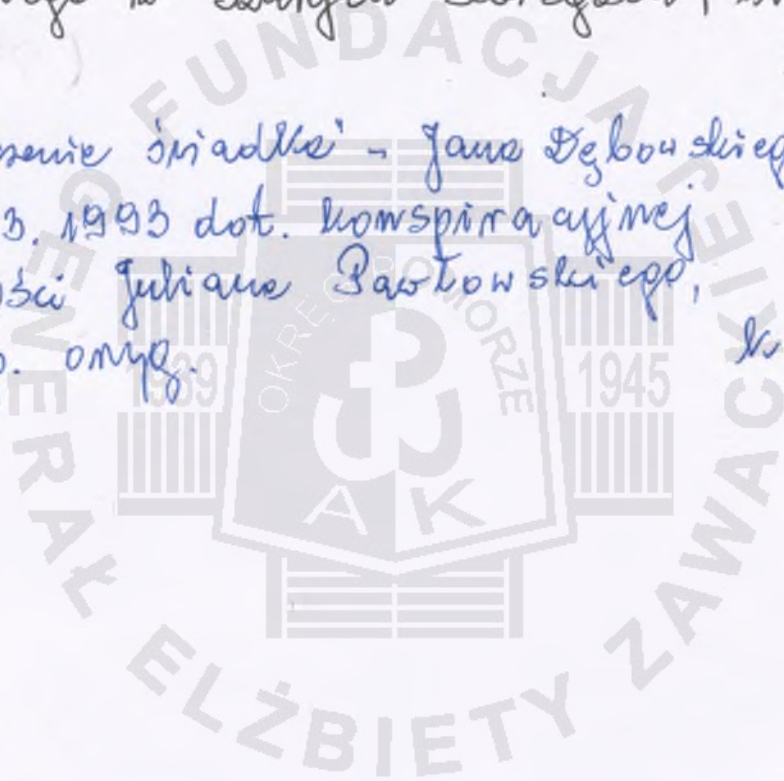
1  
2  
3  
4  
5  
6  
7  
8  
9  
10

1/2. Dokumenty dotyczące reletora:  
Dębowski Jan

1. Zaświadczenie nr 023681 - dotyczy  
uprawnień kombatanckich, kserokop.  
oryg. k. 1 s. 1

2. Zaświadczenie Głównego Biura Archiwum  
z 23.08.1990 nt. działalności Jana  
Dębowskiego w Szarych Szeregach, kserokop.  
oryg. k. 1 s. 2

3. 'Oświadczenie śniadko' - Jan Dębowski  
- z 18.03.1993 dot. konspiracyjnej  
działalności Juliana Pastowskiego,  
kserokop. oryg. k. 1 s. 3-4





### ZASWIADCZENIE № 023681

Zarząd Wojewódzkiego Związku Bojowników o Wolność i Demokrację stwierdza, że  
Obywatel: Jan Kępcowski

[imię i nazwisko]

urodzony [a] 17 październ. 1929r.

w Włocławku

[miejsce urodzenia]

zamieszkały [a] w Włocławku ul. Żwirowska 8.

jest członkiem zwyczajnym ZBoWiD, nr legitymacji \* 14385/By

z tytułem uprawniającym do członkostwa ZBoWiD \*

Niniejszym jest dokumentem stwierdzającym prawo do korzystania ze świadczeń określonych w art. 23 ustawy z dnia 23 października 1975 r. „o dalszym zwiększeniu świadczeń dla kombatanek i kombatantów wojennych z obozów koncentracyjnych”, [Dz. U. Nr 34, poz. 186].

Stwierdza się, że w rozumieniu przepisów art. 8 tej Ustawy do okresu zatrudnienia w służbie wojennej zalicza się następujące okresy działalności kombatanckiej oraz w hitlerowskich obozach koncentracyjnych:

W służbie Armii Oporu od 1 kwietnia 1943r do 20 stycznia 1945r

[rodzaj działalności okres od — do]

Łącznie lat 1 m-cy 10.-

Przewodniczący Wiceprezes  
Zarządu Wojewódzkiego  
*[Podpis]*  
Zarząd Wojewódzkiego ZBoWiD  
i pieczęć służbowa

Prezes Zarządu Woj. ZBoWiD

plk rez. *[Podpis]*  
Wojewódzkiego ZBoWiD  
i pieczęć służbowa



Włocławek, dnia 8 kwietnia 197 6 roku

\* niepotrzebne skreślić



**ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO**  
**GŁÓWNA KWATERA**

00-491 Warszawa, ul. M. Konopnickiej 6 (tel. 28-92-81) Adres telegraficzny: ZHP Warszawa

L. dz. 1965/2HD/90

Warszawa, dnia

23.08. 19 90 r.

**Z a ś w i a d c z e n i e**

Komisja Historyczna Głównej Kwatery Związku Harcerstwa Polskiego - na podstawie posiadanych materiałów - stwierdza, że p. Jan Dębowski, zamieszkały we Włocławku, ul. Zwirowa 8, podczas okupacji, w okresie od 1 sierpnia 1943 do 20 stycznia 1945 należał do konspiracyjnej organizacji harcerskiej Szare Szeregi działającej na terenie Włocławka.

Zaświadczenie wydaje się celem przedłożenia właściwym władzom kombatanckim.

Sekretarz  
Komisji Historycznej

Maria Głowińska

*Potrważona się zgodna z oryginałem*

KOMISJA WERYFIKACYJNA  
AK  
we Włocławku

Uch 28.08.90

Jan Debowski ..... Włocławek ..... dnia 18 marca 1993 r.  
ul. Żwirowa 8  
87-800 WŁOCŁAWEK

imię, nazwisko, pseudonim i adres  
składającego oświadczenie  
(dla mężatek nazwisko panieńskie)

### ÓSWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, uczestnik (czka) – (wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę obozu, więzienia itp. – od – do)  
konspiracyjnej organizacji "Szare Szeregi" AK .....  
druż. im. Romualda Traugutta we Włocławku .....

świadomy odpowiedzialności za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący (a) się  
dowodem osobistym (innym dokumentem), seria i numer DB 4944132 .....

wystawnionym dnia przez 09 stycznia 1989 r. Urz. Miejski we Włocławku .....  
nr ew. 29101700293  
oświadczam, że Ob. Julian Pawłowski ..... syn (córka) Władysław  
urodz. dnia 16 lutego 1929 r. .... e Włocławku .....

jest mi znany (a) osobiście jako uczestnik (czka) – wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę  
obozu, więzienia itp. oraz okoliczności, z jakimi świadek zetknął się z otrzymującym (cą) oświadczenie  
i czasokres od – do) .....

Należał do konspiracyjnej organizacji "Szare Szeregi".  
Był członkiem zgrupowania "Zawiszaków" druż. im. Romualda Traugutta  
we Włocławku w II zastępie dha Lucjana Lewandowskiego ps. "Orlik"  
od lipca 1943 r. do 20 stycznia 1945 r., kiedy to po wyzwoleniu  
Włocławka rozkazem dha Sztemborowskiego grupa została rozwiązana.  
Dowódcami Oddziału byli kolejno dh Czesław Sidor ps. "Srebrny Lis"  
a od 1944 r. dh Ryszard Sztemborowski ps. "Rys" i "Szarak"

Wyżej wymieniony (a) posiadał (a) pseudonimy (y) "Jur" .....

stopień wojskowy ..... pełnił funkcję .....  
oraz brał udział w następującej działalności zaliczanej do uprawnień kombatanckich (wymienić jej rodzaje,  
miejscowości, czasookresy itp.) Uczestniczył w szkoleniu harcerskim oraz kursie  
ogólnowojskowym prowadzonym przez podoficerów 14 P.P. we Włocławku  
w okresie terroru okupanta.

Brał czynny, bezpośredni udział w:  
- zbieraniu i przekazywaniu informacji wojskowo-gospodarczych;  
akcjach "Małego Sabotażu" w zakładach okupanta; kompletach tajnego  
nauczania i jego ochronie; kolportażu ulotek i prasy podziemnej  
"Biuletynu Informacyjny"; akcji "M" - oddziaływania patriotycznego na  
młodzież niezorganizowaną; zrywaniu flag i godeł hitlerowskich;  
zorganizowanej akcji pomocy dla jeńców angielskich na Słodowie /listy,  
żywność, papierosy/ i innych akcjach inspirowanych przez Organizację.  
Wyz. wym. uczestniczył w ogólnej zbiórce Drużyny w lasach wieniockich  
podczas uroczystego zaprzysiężenia w dniu Św. Jerzego 23 kwietnia  
1944 roku i od tej pory jest mi znany osobiście.

*jest w aktach J. Pawłowskiego*

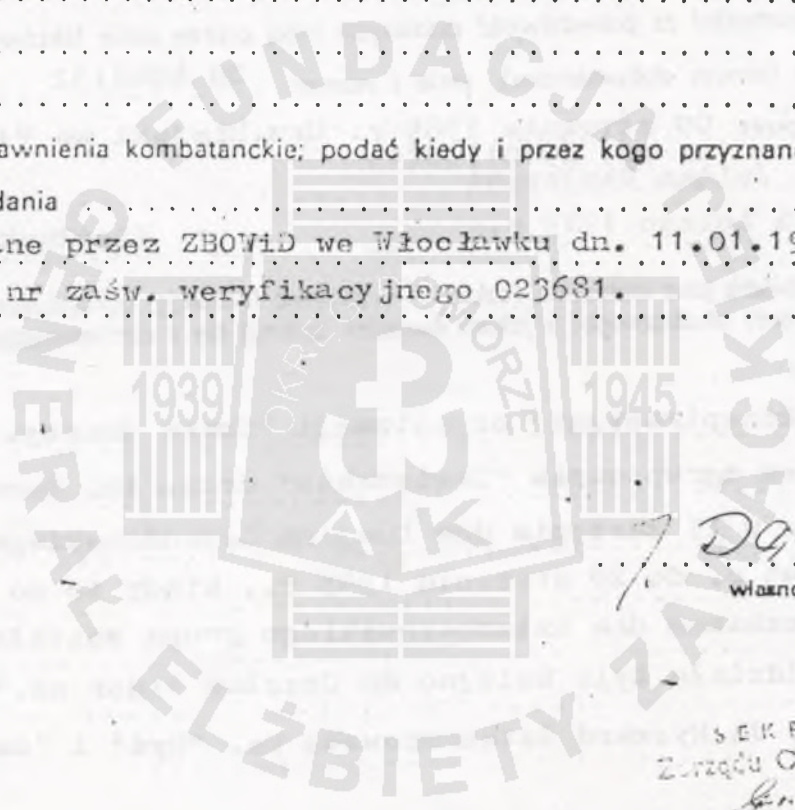
Wyżej wymieniony był represjonowany (a): wymienić jej rodzaje, miejscowości, czasookres, organy represjonujące (nazwę), z jakich powodów itp.

Jeśli świadek jest członkiem organizacji kombatanckiej powinien podać jej nazwę, wpisać numer legitymacji członkowskiej, datę jej wydania, przez kogo

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej nr leg. 006181.

Czy świadek posiada uprawnienia kombatanckie; podać kiedy i przez kogo przyznane, nr legitymacji, (zaświadczenia), datę wydania

Uprawnienia nadane przez ZBOWiD we Włocławku dn. 11.01.1973 r.  
nr leg. 0359516 nr zaśw. weryfikacyjnego 023681.



*Dąbowski*  
własnoręczny podpis

SEKRETARZ  
Zarządu Oddziału SZŻAK  
*Ewa Górka*  
Ewa Górka

potwierdzam wiarygodność podpisu  
świadka

PRZEWODNICZĄCY  
Zarządu Oddziału SZŻAK  
*Michał Aręta*  
Światowy Związek  
Żołnierzy Armii Krajowej  
Oddział we Włocławku  
ul. 3-go Maja 22  
pieczęć organizacji kombatanckiej,  
imię i nazwisko, funkcja

miejscowość, data

I/3. Inne materiały dokumentacyjne:  
Debowski Jan

1. Deklaracja - zgłoszenie uczestnictwa  
Jana Debowskiego z 28.08.1990  
w Stow. Gół. AK, kserokop. oryg. - k-1 s. 1-2



DK-13

DEKLARACJA

Zgłaszam uczestnictwo w Stowarzyszeniu Żołnierzy Armii Krajowej i zobowiązuję się do przestrzegania Statutu Stowarzyszenia.

data 1990.08.12 ..... Dąbowski Jan ..... J. Dąbowski  
..... / imię i nazwisko / ..... / podpis /  
adres 87-800 Wrocław .....  
telefon .....

ARKUSZ EWIDENCYJNY

1. Nazwisko i imię..... Dąbowski Jan .....  
..... / literami drukowanymi /
2. Dla mężatek nazwisko panieńskie .....
3. Data i miejsce urodzenia..... 17.10.1929r. we Wrocławku .....
4. Imiona rodziców..... Jan, Józefa z d. Głowacka .....
5. Pseudonimy..... "Bury" .....
6. Data wstąpienia do :  
 a. SZP .....
- b. ZWZ-AK..... 1.04.1943 do 20.01.1945r. .....
- c. Organizacja scalona, podporządkowana, współdziałająca.....  
"Szare Szeregi" "Kniętnia" 1943i. do 20 stycznia 1945r. .....
7. Przydział organizacyjny..... drużyna im. Romualda Traugotta .....
- zastęp "Rys" we Wrocławku .....
- .....  
 / np. okręg, inspektorat, obwód, rejon, placówka, oddział,  
 pluton, kompania, batalion, pułk, brygada, dywizja  
 lub inny rodzaj działalności /
8. Odznaczenia uzyskane w AK .....
- .....  
 / nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane /

9. Inne odznaczenia *odznaka grunwaldzka nadana 24.11.1973*  
*leg. Nr 51691 - medal zwycięstwa i odwagi nadany*  
*10.05.1976 leg. Nr 496-76-12 przez ZBOWiD.*

/ nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane /

10. Przebieg służby /czasokres, nazwa, funkcja/:

a. do 1939r. *dzuzyna "Zuchow" przy szkole*  
*im. ks. Jona Dlugosza*

b. SZP, ZWZ-AK *Szare Szeregi* 1.04.1943 do 20.01.1945  
*dzuzyna im. Romualda Traugotta we Wloclawku*  
*zastep "Rysi" - Wloclawek*  
*szeregowiec*

c. P.S.Z. na Zachodzie

11. Karta Kombatantska /nr, data wystawienia, przez kogo wydana/  
*Nr 023681 z dn. 04.1976. Z.W. Z.BOWiD we Wloclawku*

12. Represjonowany /rodzaj/ :

a. 1.IX.1939r. - 15.I.1945r. *nie*

b. Po 15.I.1945r. *nie*

Wiarygodność powyższych danych potwierdzam podpisem  
*J. Dębowski*

KOMISJA WERYFIKACYJNA *AK* *28-VIII-1990*  
 we *Wloclawku*, Srodowiska /

Potwierdza się dane z niniejszej deklaracji i posiadanie do używania uprawnień członkowskich Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej

/ miejscowość, data

Nazwisko i imię 1. *Knyntylski Konrad i Jurek*

pseudonim 2. *Krzywicki Michał* *Jurek*

3. *Lajszki Jurek i Senti*

Przyjęty w poczet członków zwyczajnych Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej *Toruń dn. 03.10.1990*

/ nr ewidencyjny, miejscowość, data /

ZARZĄD OKREGU

Nazwisko i imię 1. *L. Wudarski*

pseudonim 2. *E. Koczuga*

3. *R. Giedrys*

T:U-934/1639 Som.

Wrocław

Dr. bowski Jan

V. Karty informacyjne  
l. 5



Dzobowski Jan

KTocześni  
5252 1

Wzr. 17.10. 1929 r. we Wrocławiu, syn Jany i Józefa z d.  
Gronowiczej. Od 1.04. 1943 r. w Sz Sz, drużyna im. R.  
Traugotta zastęp „Rysi”, ps. „Bury” (lub od 1.08.43 r. }  
do 30.01. 1945 r. ). Rodzina robotnicza. W 1939 r.  
miał 4 kl. szkoły powsz. na poziomie 1941 r. miał się na  
tajny komplet, od 1943 r. w tajnym horakami -  
d-ce R. Schemborowski. Represjonowany przez Czeskie  
Siłowe w besedach męczenników. Po kopii w 1950 r. ulotki  
Lic. Mechaniczne we Wrocławiu.

Wzr. T.: Świątek Okrąg Toruni, tenże nr D-13, Dzobowski

HMK-P4

J.

Kłocławek  
Szere ~~Kurpi~~  
2

Dębowski Jan

obecnie mieszka: Kłocławek  
ul. Żwirnowa 8

Wzrost Kłocławek

zob. II lista środowiska pomor-  
skiego okr. Toruń ŚZŻAK

H.M.M.

Dębowski Jan  
ps. „Bory”

Włocławek  
Sz. Sz. 3  
T  
A

Szeregowiec 3 Druż. „Zawisza Koni”  
Szcz. Szcz.

Lab. Teczka problemowa „Harcerstwo” - Sz. Szcz.  
Włocławek  
mylnie nr 1

Mała nr 109

t. ++ Dębowski Jan  
ps. "Bury"

Włocławek  
52. 52.  
01. 43-01. 45 4

nr. 17. 10. 1929 Włocławek; zm. 5. 01. 1995;  
s. Jan i żony s. d. Głowacki

zob. Ewidencja Osob. & S. S. H. K. Włocławek,  
poz. 13; t. problem. "Omg.  
kombatanckie"

Wł. XI'09

Debowski Jan  
ps. "Bury"

Wrocław  
Sz. Szer. 5

zob. Liotkowski B., Polska  
Podziemie na Górawach...  
Tom I 2008, s. 500.

SA. XI/14

Dębowski Jan



Zakład Produkcyjny w Legnicy  
TECZKA DO AKT  
SWW 1824-331      ZN-96/1

